

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัย เรื่อง "การติดตามผลการปฏิบัติงานของมหาวิทยาลัยศิลปากรสอนสังคมศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปีการศึกษา 2512-2530" ผู้วิจัยดำเนินการวิจัยดังต่อไปนี้คือ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับมหาวิทยาลัยศิลปากรสอนสังคมศึกษาที่สำเร็จการศึกษา จากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ระหว่างปี พ.ศ. 2512-2530 ในด้านสภาพส่วนบุคคล ลักษณะงานที่ได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติและความก้าวหน้าในการปฏิบัติงานตามหน้าที่
2. เพื่อติดตามผลการปฏิบัติงานของมหาวิทยาลัยศิลปากรสอนสังคมศึกษา ในด้านการนำความรู้และประสบการณ์ทางวิชาการและวิชาชีพครูที่ได้ศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิตไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงาน และดำเนินการสอนในด้านดังต่อไปนี้
  - 2.1 ด้านการเรียนการสอนวิชาสังคมศึกษา ได้แก่ การใช้หลักสูตรเพื่อการเรียนการสอน การวางแผนการสอน การดำเนินการสอนในห้องเรียน
  - 2.2 ด้านการนิเทศการสอนวิชาสังคมศึกษา
  - 2.3 ด้านการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรวิชาสังคมศึกษา
  - 2.4 ด้านการทำงานบริหารและบริการ
  - 2.5 ด้านการพัฒนาบุคลากรและการสร้างมนุษยสัมพันธ์
3. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของผู้บังคับบัญชาของมหาวิทยาลัยศิลปากรสอนสังคมศึกษา ในด้านการเรียนการสอนวิชาสังคมศึกษา ด้านการนิเทศการสอนวิชาสังคมศึกษา ด้านการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรวิชาสังคมศึกษา ด้านการทำงานบริหารและบริการ และด้านการพัฒนาบุคลากรและการสร้างมนุษยสัมพันธ์
4. เพื่อศึกษาถึงปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานของมหาวิทยาลัยศิลปากรสอนสังคมศึกษา

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรของการวิจัย

ประชากรในการวิจัย คือ มหาวิทยาลัยศิลปากรสอนสังคมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่สำเร็จการศึกษาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2512-2530 รวม 19 รุ่น ที่สำรวจที่อยู่ได้จำนวน 198 คนและผู้บังคับบัญชาของมหาวิทยาลัย จำนวน 150 คน รวมประชากรในการวิจัย 348 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยสร้างแบบสอบถาม 2 ชุด เพื่อถามมหาวิทยาลัย และถามความคิดเห็นผู้บังคับบัญชาของมหาวิทยาลัย

ชุดที่ 1 แบบสอบถามสำหรับมหาวิทยาลัย แบ่งเป็น 3 ตอนคือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของมหาวิทยาลัย เช่น เพศ อายุ ปีที่สำเร็จการศึกษา ตำแหน่งงานที่ปฏิบัติ ความก้าวหน้าในการปฏิบัติงาน ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบตรวจคำตอบ (Check List) และเติมข้อความในช่องว่าง (Completion Item)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการนำความรู้และประสบการณ์ที่ได้รับจากการศึกษาไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานของมหาวิทยาลัย มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale)

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานของมหาวิทยาลัย มีลักษณะเป็นแบบปลายเปิด (Open-Ended)

ชุดที่ 2 แบบสอบถามสำหรับผู้บังคับบัญชาของมหาวิทยาลัย แบ่งออกเป็น 3 ตอนคือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้บังคับบัญชาของมหาวิทยาลัย มีลักษณะเป็นแบบตรวจคำตอบ (Check List) และเติมความในช่องว่าง (Completion Item)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นผู้บังคับบัญชาของมหาวิทยาลัยเกี่ยวกับผลการปฏิบัติงานของมหาวิทยาลัย มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale)

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อเสนอแนะต่อการปรับปรุงคุณภาพของมหาวิทยาลัย มีลักษณะ เป็นแบบปลายเปิด (Open Ended)

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามส่งไปยังประชากร โดยใช้บริการทางไปรษณีย์และติดต่อด้วยตัวเองจากผู้ตอบแบบสอบถามที่สามารถจะติดต่อไปได้ ได้รับแบบสอบถามคืนจากมหาวิทยาลัยจำนวน 148 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 74.74 และได้รับแบบสอบถามคืนจากผู้บังคับบัญชาของมหาวิทยาลัย จำนวน 106 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 70.66

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

นำแบบสอบถามทั้ง 2 ชุด มาวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าร้อยละ ค่ามัธยฐาน เลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แล้วนำเสนอข้อมูลในรูปตารางประกอบความเรียง ส่วนข้อความลักษณะปลายเปิด นำมาเรียงตามลำดับการตอบ แล้วนำเสนอข้อมูลในรูปความเรียง

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. สถานภาพของมหาวิทยาลัยสาขาการสอนสังคมศึกษา ร้อยละ 84.46 เป็นเพศหญิง ร้อยละ 68.92 มีอายุอยู่ในช่วง 36-40 ปี ร้อยละ 42.57 เข้ารับการศึกษาระดับครุศาสตรมหาบัณฑิต เมื่อพ.ศ. 2518-2522 ร้อยละ 43.92 สำเร็จการศึกษาระดับครุศาสตรมหาบัณฑิต เมื่อพ.ศ. 2523-2527 ร้อยละ 69.59 ปฏิบัติงานอยู่ในโรงเรียนมัธยมศึกษา ร้อยละ 69.59 ปฏิบัติงานเป็นอาจารย์ผู้สอนก่อนที่จะเข้ารับการศึกษาระดับครุศาสตรมหาบัณฑิต ร้อยละ 97.30 ปฏิบัติงานตรงกับวิชาเอกที่ได้ศึกษาในระดับครุศาสตรมหาบัณฑิต

2. การนำความรู้และประสบการณ์ที่ได้รับจากการศึกษาไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานและดำเนินการสอน

2.1 ด้านการเรียนการสอนวิชาสังคมศึกษา มหาวิทยาลัยนำความรู้และประสบการณ์ที่ได้รับจากการศึกษาไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานระดับมาก

2.2 ด้านการนิเทศการสอนวิชาสังคมศึกษา มหาวิทยาลัยนำความรู้และประสบการณ์ที่ได้รับจากการศึกษาไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานระดับมาก

- 2.3 ด้านการจัดกิจกรรม เสริมหลักสูตรวิชาสังคมศึกษา มหาวิทยาลัยटनाความรู้ และประสบการณ์ที่ได้รับจากการศึกษาไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานระดับมาก
- 2.4 ด้านการทำงานบริหารและบริการ มหาวิทยาลัยटनाความรู้และประสบการณ์ที่ได้รับจากการศึกษาไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานระดับมาก
- 2.5 ด้านการพัฒนาบุคลิกภาพและการสร้างมนุษยสัมพันธ์ มหาวิทยาลัยटनाความรู้ และประสบการณ์ที่ได้รับจากการศึกษาไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานระดับมาก

3. ปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานของมหาวิทยาลัย คือ เนื้อหาที่กำหนดไว้ตามหลักสูตร มากเกินไปในบางระดับชั้น มีงานอื่นนอกเหนือจากการสอนมาก ผู้สอนทั่วไปยังยึดครู เป็นศูนย์กลาง ในการสอน ผู้ร่วมงานมีทัศนคติที่ไม่ดีต่อการนิเทศ ความล่าช้าในการทำงานตามขั้นตอน

4. ความคิด เห็นของผู้บังคับบัญชาของมหาวิทยาลัย เกี่ยวกับผลการปฏิบัติงานของมหาวิทยาลัย ในด้านการ เรียนการสอนวิชาสังคมศึกษา ด้านการนิเทศการสอนวิชาสังคมศึกษา ด้านการจัดกิจกรรม เสริมหลักสูตรวิชาสังคมศึกษา ด้านการทำงานบริหารและบริการ และด้านการพัฒนาบุคลิกภาพ และการสร้างมนุษยสัมพันธ์อยู่ในระดับดี และผู้บังคับบัญชามีข้อเสนอแนะ เพื่อปรับปรุงคุณภาพของ มหาวิทยาลัย คือให้ใช้หลักสูตร เป็นแนวทางในการกำหนดการสอนให้เหมาะสมกับสถานที่ เวลา วัฒนธรรมประเพณี ควร เป็นผู้ที่มีความรู้ในการใช้สื่ออุปกรณ์อย่างมีประสิทธิภาพ เน้นให้ผู้เรียน มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรม เสริมหลักสูตร ควรใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ในสังคมให้เกิดประโยชน์คือ การบริหารและบริการ และ ควรประพฤติดคนเหมาะสม และเป็นแบบอย่างที่ดี

อภิปรายผลการวิจัย

1. สถานภาพและความก้าวหน้าในการปฏิบัติงานของมหาวิทยาลัยสาขาการสอนสังคมศึกษา จากผลการวิจัยพบว่า มหาวิทยาลัยปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับการ เป็นผู้สอนในสถานศึกษา ระดับต่าง ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในโรงเรียนมัธยมศึกษา รองลงมาคือ ปฏิบัติงานอยู่ในวิทยาลัย ครู และงานที่ปฏิบัตินั้นตรงกับความรู้และประสบการณ์ที่ได้รับจากการศึกษาในระดับครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยटनाส่วนใหญ่ เป็นครูอยู่แล้ว และ เมื่อศึกษาต่อจนสำเร็จการศึกษาแล้วก็กลับไปปฏิบัติงานสอน ตามเดิม และได้รับการปรับวุฒิ มีตำแหน่งหน้าที่การงานสูงขึ้น ซึ่งกล่าวได้ว่าวัตถุประสงค์ในการผลิตมหาบัณฑิตในสาขาการสอนสังคมศึกษา ภาควิชามัธยมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย บรรลุเป้าหมายเป็นอย่างดี เนื่องจากมหาบัณฑิตมีความก้าวหน้าในการปฏิบัติงานเพิ่มขึ้นคือ มีตำแหน่ง

หน้าที่การงานสูงขึ้น ผลงานทางวิชาการของมหาบัณฑิตส่วนใหญ่เป็นผลงาน เกี่ยวกับการ เขียนบทความทางวิชาการ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ทิพวรรณ ยิ้มสวัสดิ์ (2522 : 93) ซึ่งทำการวิจัย เรื่องการติดตามผลมหาบัณฑิต สาขาจิตวิทยาการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ได้พบว่ามหาบัณฑิตส่วนมากจะมีผลงานทางวิชาการ เกี่ยวกับการ เขียนบทความ หลังจากสำเร็จการศึกษาระดับมหาบัณฑิตแล้ว ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการศึกษาระดับมหาบัณฑิตของคณะครุศาสตร์นั้นจะ เน้นให้นิสิตศึกษาค้นคว้าจากแหล่งวิชาการหลากหลายอย่างเป็นระบบ และ เสนอผลงานค้นคว้า เป็นรายงานประกอบการศึกษาในรายวิชาต่าง ๆ มหาบัณฑิตจึงมีประสบการณ์ในการ เขียนบทความทางวิชาการมาก และสามารถนำไปผลิตผลงานวิชาการได้ติดต่อไป

จากผลการวิจัยที่พบว่า มหาบัณฑิตมีความก้าวหน้าในการปฏิบัติงานในด้านการเข้ารับการอบรมและการไปดูงานภายในประเทศจำนวนมาก ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ทงศ์ศรี อินทพันธ์ (2526 : 117-118) ที่ได้ทำการวิจัย เรื่อง ทักษะคิดวิเคราะห์ของครูสังคัมศึกษาระดับมัธยมศึกษา พบว่าครูสังคัมศึกษามีโอกาสเพิ่มวิทยฐานะของตนด้วยการเข้ารับการอบรมสัมมนา และ ชิโนรส สุภาสัย (2529 : 6) ซึ่งกล่าวสรุปไว้ในงานวิจัยเรื่องความคิดเห็นของครูสังคัมศึกษาเกี่ยวกับปัญหาการเรียนการสอนวิชา เศรษฐศาสตร์ระดับมัธยมศึกษา ตอนปลายว่า ครูผู้สอนที่มีสมรรถภาพการสอนที่ดี ควรได้รับการอบรมเพิ่มเติมความรู้อยู่เสมอ และจากการที่ผลการวิจัยนี้พบว่า ครูไปอบรมดูงานต่างประเทศมีเป็นจำนวนน้อย อาจเป็นเพราะว่าการเข้าอบรมและไปดูงานต่างประเทศต้องใช้งบประมาณมาก ซึ่งแต่ละหน่วยงานมีงบประมาณด้านนี้จำกัดไม่สามารถจัดงบประมาณสนับสนุนให้มหาบัณฑิตได้ เข้ารับการอบรมทางวิชาการและดูงานในต่างประเทศได้ การที่มหาบัณฑิตได้เข้ารับการอบรมทางวิชาการและดูงานในประเทศมากกว่า จึงมีความเหมาะสมกับสภาวะทางเศรษฐกิจและสังคมของชาติซึ่งมีนโยบายประหยัดเป็นหลัก

2. การนำความรู้และประสบการณ์ทางวิชาการและวิชาชีพครูที่ได้รับจากการศึกษาดูตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต ไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานของมหาบัณฑิต

2.1 ด้านการเรียนการสอนวิชาสังคัมศึกษา

จากผลการวิจัยนี้พบว่า มหาบัณฑิตได้ใช้ความรู้และประสบการณ์ทางด้านวิชาการและวิชาชีพครูที่ได้รับจากการศึกษาในคณะครุศาสตร์ไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานด้าน

การเรียนการสอนวิชาสังคมศึกษา เกี่ยวกับการใช้หลักสูตรวิชาสังคมศึกษา หลักสูตรมัธยมศึกษา หรือหลักสูตรระดับที่มหัศจรรย์ปฏิบัติงาน เพื่อการเรียนการสอน การวางแผนการสอนและการ ดำเนินการสอนในห้องเรียนในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ลดาพร รวีรัฐ (2524 : 75) ที่ทำการวิจัยเกี่ยวกับการติดตามผลมหัศจรรย์ทางครุศาสตร์รวมทุกสาขาวิชา และได้พบว่า มหัศจรรย์ทางครุศาสตร์ได้ใช้ความรู้และประสบการณ์ที่ได้รับจากการศึกษา ไปใช้ ปฏิบัติงานด้านวิชาการได้มาก ทั้งนี้อาจเป็น เพราะหลักสูตรที่กำหนดให้ เรียนในระดับครุศาสตร์ มหัศจรรย์ได้รับการพัฒนาโดยคำนึงถึงการพัฒนาผู้เรียนให้มีความสามารถที่จะนำไปประยุกต์ใช้ ในการปฏิบัติงานได้ เช่นในรายวิชาการพัฒนาหลักสูตรมัธยมศึกษา ซึ่งจะ เน้นให้มหัศจรรย์ได้ ศึกษาภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ เกี่ยวกับการสร้างหลักสูตรศึกษาลักษณะและองค์ประกอบของหลักสูตร มัธยมศึกษาเชิงวิเคราะห์ ตลอดจนการนำหลักสูตรไปใช้เป็นแนวทาง ในโรงเรียนมัธยมศึกษา ไทยในปัจจุบัน ในรายวิชาพื้นฐานทางปรัชญาของการศึกษาก็ได้ เน้น เกี่ยวกับการศึกษาอย่างลึกซึ้ง ด้านปรัชญา การวิเคราะห์ตีความของปรัชญาการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับจุดมุ่งหมายของการศึกษา หลักสูตร วิธีสอน และคุณค่าของการศึกษา ส่วนรายวิชาพัฒนาการสอนสังคมศึกษาระดับมัธยมศึกษา ได้เน้นเกี่ยวกับการประเมินผลหลักสูตร และกระบวนการสอนที่ใช้ในปัจจุบัน การวิเคราะห์ผลงาน ที่เกี่ยวกับการพัฒนาวิธีการสอนในหมวดวิชาสังคมศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษาและรายวิชาการ สัมมนาการเรียนการสอนวิชาสังคมศึกษาได้ เน้นให้ฝึกปฏิบัติค้นคว้า เกี่ยวกับการ เรียนการสอนสังคม ศึกษาในแนวใหม่ ตลอดจนรายวิชาเลือกก็จัดเพื่อให้มหัศจรรย์เลือก เรียนเพื่อความเข้าใจในเนื้อหา อย่างลึกซึ้งที่จะนำไปสอนนักเรียนได้ดีขึ้น เช่นในรายวิชาสังคมวิทยาและมานุษยวิทยาประยุกต์ ภูมิศาสตร์การเมือง นอกจากนั้นมหัศจรรย์ยังได้รับการฝึกให้มีความตระหนักในหน้าที่ของการ เป็น ครูสังคมศึกษาที่ดี ซึ่งต้องมีหน้าที่ในการอบรมสั่งสอนเยาวชน จึงต้องจัดการดำเนินการสอนให้ นักเรียนเกิดความคิดรวบยอด มีความรับผิดชอบ มีเหตุผล รู้จักการแก้ปัญหาด้วยเหตุผล ดังนั้น มหัศจรรย์จึงสามารถที่จะนำเอาความรู้และประสบการณ์ทางด้านการ เรียนการสอนที่ได้รับจาก การศึกษาในระดับครุศาสตร์มหัศจรรย์ไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานได้มาก

2.2 ด้านการนิเทศการสอนวิชาสังคมศึกษา

จากผลการวิจัยพบว่า มหัศจรรย์นำความรู้และประสบการณ์ที่ได้รับจาก การศึกษาไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานด้านการนิเทศการสอนวิชาสังคมศึกษาระดับมาก ซึ่ง

สอดคล้องกับผลการวิจัยของ สร้อยทอง ศิริมงคล (2529 : 128) ที่ทำการวิจัยเกี่ยวกับการติดตามผลมหาบัณฑิต ปีการศึกษา 2517-2527 สาขาวิชานิติศาสตร์ศึกษาและพัฒนาหลักสูตร ผลการวิจัยพบว่ามหาบัณฑิตนำความรู้เกี่ยวกับการนิเทศที่ได้รับจากการศึกษาไปใช้ในการปฏิบัติงานได้มาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะมหาบัณฑิตสามารถประมวลความรู้ที่ได้จากการศึกษาในสาขาการสอนวิชาสังคมศึกษาไปประยุกต์ใช้ในการนิเทศการสอนได้ และยังมหาบัณฑิตสาขาการสอนสังคมศึกษาตามการประเมินของผู้บังคับบัญชาพบว่า เป็นผู้ที่มีบุคลิกภาพเหมาะสมมีความคล่องแคล่วในการปฏิบัติงาน ก็ย่อมทำให้มีลักษณะที่เป็นที่ยอมรับ ในการที่จะแนะนำให้ผู้ร่วมงานเห็นความสำคัญของการนิเทศ ประกอบกับในปัจจุบันนี้สถานศึกษาในระดับมัธยมศึกษาได้มีการเน้นเกี่ยวกับการนิเทศภายในโรงเรียนมากขึ้น เพื่อแก้ไขปัญหาการเรียนการสอนที่เกิดขึ้นภายในโรงเรียนและเพื่อเป็นการแก้ไขปัญหาการขาดแคลนศึกษานิเทศก์ มหาบัณฑิตจึงสามารถที่จะนำความรู้ที่ได้รับจากการศึกษาไปประยุกต์ใช้เกี่ยวกับการนิเทศการสอนได้มาก

2.3 ด้านการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร

ผลการวิจัยพบว่า มหาบัณฑิตนำความรู้และประสบการณ์ที่ได้รับจากการศึกษาไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติด้านการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรวิชาสังคมศึกษาระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ จันทนา แสสุวรรณ (2523 : 59) ที่ทำการวิจัยติดตามผลมหาบัณฑิตสาขาวิชาพลศึกษาพบว่า มหาบัณฑิตได้นำความรู้และประสบการณ์ที่ได้รับจากการศึกษาในคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ไปใช้ในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรได้มาก ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะมหาบัณฑิตมีโอกาสศึกษาตามรายวิชาต่าง ๆ ตามหลักสูตรแล้วมหาบัณฑิตมีความเข้าใจว่าในการเรียนการสอนเพื่อให้นักเรียนเกิดพัฒนาการทั้งทางด้านความรู้ ทักษะและเจตคติ นั้นจะต้องจัดให้นักเรียนได้มีกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อให้นักเรียนได้ฝึกปฏิบัติ มหาบัณฑิตที่ได้รับประสบการณ์ทั้งจากการเรียน การค้นคว้า และการไปปฏิบัติงานที่เกี่ยวกับการมัธยมศึกษา จึงทำให้มหาบัณฑิตมีประสบการณ์ตรงเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรซึ่งสามารถนำประสบการณ์นั้นไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานของมหาบัณฑิตได้

2.4 ด้านการทำงานบริหารและบริการ

จากผลการวิจัยพบว่า มหาบัณฑิตนำความรู้และประสบการณ์ที่ได้รับจากการศึกษาไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานด้านการทำงานบริหารและบริการในระดับมาก

ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ลดาพร รวีรัฐ (2524 : 76) สร้อยทอง ศิริมงคล (2529 : 129) ที่พบว่า มหาวิทยาลัยจะมุ่งงานปฏิบัตินอกเหนือจากการสอน ได้แก่ การปฏิบัติงาน ด้านบริหารและบริการจำนวนมาก เกี่ยวกับเรื่องนี้ผู้วิจัยมีความเห็นว่ามหาวิทยาลัย สาขาการสอน สังคมศึกษาได้รับการฝึกเตรียมตัวให้พร้อมที่จะทำงานด้านบริหารและบริการด้วย เช่น การเรียน ในรายวิชาการสัมมนา มหาวิทยาลัยจะได้ฝึกประสบการณ์เกี่ยวกับการทำงานอย่างมีระบบ มีการ มอบหมายงานให้ทำโดยพิจารณาให้เหมาะสมกับความสนใจ ความสามารถ หรือในรายวิชาสถิติ ประยุกต์ทางพฤติกรรมศาสตร์ มูลสารการวิจัยทางพฤติกรรมซึ่งมหาวิทยาลัยจะได้รับความรู้และ ประสบการณ์ในการจัดระบบข้อมูลทางสถิติ ในการปฏิบัติงานการเสนอโครงการแผนงานต่าง ๆ และการดำเนินงานตามขั้นตอน ตลอดจนการเก็บรวบรวมและเสนอผลงาน และประสบการณ์ที่ มหาวิทยาลัยได้รับจากการศึกษาในรายวิชาการมัธยมศึกษาวินิต ซึ่งให้มหาวิทยาลัยได้ฝึกปฏิบัติงาน ร่วมกันในการสรุปผลงานก็ได้จากการไปดูการจัดการเรียนการสอน งานธุรการ งานปกครอง ประชาสัมพันธ์ของโรงเรียนมัธยมศึกษา จากการที่มหาวิทยาลัยได้ฝึกปฏิบัติในการศึกษาตามรายวิชา ต่าง ๆ ดังกล่าว จึงทำให้มหาวิทยาลัยสามารถที่จะนำความรู้และประสบการณ์จากการศึกษาไป ประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานได้ในระดับมาก

2.5 ด้านการพัฒนาบุคลิกภาพและการสร้างมนุษยสัมพันธ์

จากผลการวิจัยพบว่า มหาวิทยาลัยนำความรู้และประสบการณ์ที่ได้รับจาก การศึกษาไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงาน ด้านการพัฒนาบุคลิกภาพและการสร้างมนุษยสัมพันธ์ ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สุรีย์ ธรรมเลิศหล้า (2525 : 62) ที่ทำการวิจัย เกี่ยวกับการติดตามผลบัณฑิตครุศาสตร์ สาขาวิชาพลศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พบว่า บัณฑิตที่จบการศึกษาออกไปมีลักษณะการรับฟังความคิดเห็นและกล้าแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผล มีความขยันขันแข็ง อดทน ไม่ย่อท้อต่อความยากลำบาก ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะการเรียนการสอน ระดับมหาวิทยาลัย ในคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ได้จัดประสบการณ์ที่สนับสนุนให้นักศึกษา ได้รับการฝึกให้เป็นผู้ที่มีบุคลิกภาพที่ดี มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีต่อบุคคลต่าง ๆ จากการที่ได้ศึกษา ในรายวิชาการสัมมนาการเรียนการสอนสังคมศึกษา สัมมนาการมัธยมศึกษา การมัธยมศึกษาวินิต ที่เป็นให้มหาวิทยาลัย ได้ฝึกปฏิบัติจริง ในการค้นคว้า จัดรายงาน สัมมนาและการไปดูงาน ที่สำคัญ อย่างยิ่งคือ ในการทำวิทยานิพนธ์มหาวิทยาลัยจำเป็นต้องมีความสัมพันธ์กับบุคลากรฝ่ายต่าง ๆ อย่างใกล้ชิด เพื่อให้ได้ข้อมูลในการศึกษาวิจัย มหาวิทยาลัยจึงต้องมีความสามารถเฉพาะตัว

เกี่ยวกับบุคลิกที่เหมาะสม การเป็นผู้มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี จึงจะทำให้การทำวิทยานิพนธ์หรือ การเรียนในรายวิชาต่าง ๆ ได้รับความสำเร็จ ดังนั้นมหาวิทยาลัยศึกษาศาสตร์สงขลานครินทร์จึงเป็น ผู้ที่มีความมั่นใจในตนเองและสามารถที่จะทำงานร่วมกับผู้อื่น แสดงความคิดเห็นและยอมรับฟัง ความคิดเห็นของผู้อื่นอย่างมีเหตุผล จากลักษณะดังกล่าวจึงทำให้มหาวิทยาลัยศึกษาศาสตร์สงขลานครินทร์ เป็นผู้ที่มีความสามารถที่จะสร้างมนุษยสัมพันธ์ที่ดีในการปฏิบัติงานได้

3. ความคิดเห็นของผู้บังคับบัญชาของมหาวิทยาลัย เกี่ยวกับผลการปฏิบัติงานของ มหาวิทยาลัยในด้านการเรียนการสอนวิชาสังคมศึกษา ด้านการนิเทศการสอนวิชาสังคมศึกษา ด้านการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรวิชาสังคมศึกษา ด้านการทำงานบริหารและบริการ และด้านการ พัฒนาบุคลิกภาพและการสร้างมนุษยสัมพันธ์

ผลการวิจัยพบว่า ผู้บังคับบัญชาของมหาวิทยาลัยมีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลการ ปฏิบัติงานของมหาวิทยาลัยศึกษาศาสตร์สงขลานครินทร์ในทุกด้านอยู่ในระดับดี ซึ่งสอดคล้องกับผล การวิจัยของ กานดา ลือสุทธิวิบูลย์ (2523 : 63) ที่ทำการวิจัยเกี่ยวกับการติดตามผลการ ปฏิบัติงานของมหาวิทยาลัยทางการศึกษาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พบว่า ผู้บังคับบัญชาของมหาวิทยาลัยมีความคิดเห็นว่าการปฏิบัติงานของมหาวิทยาลัยในทุกด้านอยู่ในระดับดี เช่น ความรู้ความสามารถทางวิชาการ ความรู้ความสามารถพิเศษ ความรู้ความสามารถในการ ปฏิบัติหน้าที่ บุคลิกภาพของนักวิจัยทัศนคติต่อวิชาชีพ และมนุษยสัมพันธ์ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ผู้บังคับบัญชามีความคาดหวังในตัวมหาวิทยาลัยว่า น่าจะเป็นผู้ที่ได้ใช้ความรู้ที่ได้ศึกษามาใช้ในการ ปฏิบัติงาน เพื่อพัฒนาความก้าวหน้าในการบริหารงานของโรงเรียนให้เจริญก้าวหน้าต่อไป ทั้งใน การเรียนการสอน การนิเทศการสอน การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร การทำงานบริหารและบริการ เนื่องจากการที่มหาวิทยาลัยได้ลาศึกษาต่อ ผู้บังคับบัญชาก็ย่อมที่จะต้องมีการพิจารณาแล้วว่า เมื่อมหาวิทยาลัยจบการศึกษามาแล้ว จะต้องสามารถนำความรู้มาประยุกต์ใช้เพื่อการพัฒนาหน่วยงานได้ และมหาวิทยาลัยเองเป็นผู้ที่ได้รับการคัดเลือก จากภาควิชามัธยมศึกษา ศึกษาศาสตร์สงขลานครินทร์ เป็นอย่างดี เมื่อได้รับการศึกษาอบรมตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการสอนสังคมศึกษา จึงทำให้เป็นบุคคลที่มีความพร้อมสูงทั้งทางด้านความสามารถทางวิชาการและคุณลักษณะส่วนตัว ดังนั้นเมื่อมหาวิทยาลัยกลับเข้าไปปฏิบัติงานหลังจากที่จบการศึกษาแล้ว จึงได้ทุ่มเทกำลังกายกำลังใจ ของตน ในการปฏิบัติหน้าที่การงานอย่างเต็มที่เพื่อให้ผลงานของตนดีที่สุดและเพื่อให้สมกับความ คาดหวังของผู้บังคับบัญชาที่คาดหวังว่า มหาวิทยาลัยเป็นผู้ที่มีความรู้ ความสามารถ ทางด้านต่าง ๆ

เป็นอย่างดี ดังนั้นจากผลการวิจัยที่พบว่า ผู้บังคับบัญชามีความคิดเห็นว่าผลการปฏิบัติงานของมหาวิทยาลัยอยู่ในระดับดี จึงสอดคล้องกับการค้นพบของงานวิจัยนี้ที่พบว่า มหาวิทยาลัยได้ใช้ความรู้และประสบการณ์ที่ได้รับจากการศึกษาในการปฏิบัติงานในระดับมาก

มีข้อที่น่าสังเกตสำหรับผลของการวิจัยครั้งนี้คือ มหาวิทยาลัยได้ใช้ความรู้และประสบการณ์จากการศึกษาไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการใช้หลักสูตร เพื่อเป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอนในระดับมาก แต่ปัญหาและอุปสรรคที่มหาวิทยาลัยพบ ในการปฏิบัติงานคือ มหาวิทยาลัยประสบปัญหาว่า เนื้อหาในหลักสูตรที่กำหนดให้สอนมากเกินไป ทั้งนี้อาจเป็นเพราะในการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนมัธยมศึกษา ส่วนมากยึดนโยบายและหลักสูตรของกรมสามัญศึกษาเป็นหลัก ดังนั้นการสอนให้ครอบคลุมเนื้อหาตามที่กำหนดในหลักสูตร จึงเป็นสิ่งที่ครูต้องปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัด จึงอาจเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้มหาวิทยาลัยรู้สึกว่าเป็นปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงาน

ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

1. คณะครูศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ควรศึกษาติดตามผลมหาวิทยาลัย ในสาขาการสอนสังคมศึกษาอย่างต่อเนื่อง เป็นระยะทุก 3 ปี หรือ 5 ปี
2. คณะครูศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ควรจัดการเรียนการสอนที่สนับสนุนให้มหาวิทยาลัยได้ฝึกปฏิบัติจริงในค้ำเกี่ยวกับการเรียนการสอน การนิเทศการสอน การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร
3. คณะครูศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ควรมีการจัดระบบการเก็บข้อมูลเกี่ยวกับมหาวิทยาลัยที่จบการศึกษาให้ครบถ้วนและมีศูนย์บริการข้อมูลเหล่านี้ที่คณะครูศาสตร์
4. คณะครูศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ควรประเมินคุณภาพในการปฏิบัติงานของมหาวิทยาลัย อย่างครอบคลุมและต่อเนื่องและควรมีการร่วมมืออย่างใกล้ชิดกับผู้บังคับบัญชาของมหาวิทยาลัย

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาความคิดเห็นของมหาบัณฑิต สาขาการสอนสังคมศึกษาเกี่ยวกับการนำความรู้และประสบการณ์ในการเรียน แต่ละรายวิชาตามหลักสูตร ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการสอนสังคมศึกษาไปใช้ในการปฏิบัติงานตามหน้าที่ต่าง ๆ

2. ควรศึกษาความคิดเห็นของผู้ร่วมงานของมหาบัณฑิต สาขาการสอนสังคมศึกษาเกี่ยวกับผลการปฏิบัติงานของมหาบัณฑิตด้วย